

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

04 липня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 568/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Тітова Ю.Г.,

членів Комісії: Заріцької А.О., Мішина М.І.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Чернігівського окружного адміністративного суду Зайця Олександра Володимировича на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 07 червня 2018 року № 133/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання 2 188 суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Чернігівського окружного адміністративного суду Зайця Олександра Володимировича.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям

кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та в сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється в разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала, більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, добросовісність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);

2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 12 грудня 2018 року № 313/зп-18 запроваджено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Заяць О.В. склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 87,75 бала. За результатами виконаного практичного завдання Заяць О.В. набрав 83,5 бала. На етапі складення іспиту суддя загалом набрав 171,25 бала.

Заяць О.В. пройшов тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та добросовісності.

Рішенням Комісії від 26 листопада 2018 року № 286/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 30 серпня 2018 року, зокрема, судді Чернігівського окружного адміністративного суду Зайця О.В., якого допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

На 23 квітня 2019 року було призначено проведення співбесіди із суддею Чернігівського окружного адміністративного суду Зайцем О.В.

Згідно з положеннями статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та добросовісності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада добросовісності, яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав - висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та добросовісності.

Підпунктом 4.10.5 пункту 4.10 Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (з наступними змінами) (далі – Регламент), передбачено, що висновок або інформація розглядаються Комісією під час співбесіди на відповідному засіданні в порядку,

визначеному цим Регламентом та Положенням про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення.

Електронною поштою 19 квітня 2019 року на адресу Комісії надійшов висновок Громадської ради доброчесності, затверджений 18 квітня 2019 року про невідповідність судді Чернігівського окружного адміністративного суду Зайця О.В. критеріям доброчесності та професійної етики.

23 квітня 2019 року від судді Чернігівського окружного адміністративного суду Зайця О.В. надійшла заява про перенесення проведення співбесіди у зв'язку з необхідністю підготовки пояснень щодо інформації, яка була надана Громадською радою доброчесності.

Комісією 23 квітня 2019 року було прийнято рішення про відкладення проведення співбесіди із суддею Чернігівського окружного адміністративного суду Зайцем О.В.

04 липня 2019 року було проведено співбесіду із суддею Чернігівського окружного адміністративного суду Зайцем О.В.

У висновку Громадської ради доброчесності від 19 квітня 2019 року було зазначено, що суддя Заяць О.В. ухвалював рішення, обумовлені політичними мотивами, та свавільно встановлював обмеження в реалізації права на мирні зібрання, що нівелювало реалізацію свободи мирних зібрань, а саме, у листопаді 2013 року суддя обмежив проведення мирного зібрання «Я обираю ЄС» у місті Чернігові. Постановою від 23 листопада 2013 року у справі № 825/4330/13-а суддя обмежив право на мирне зібрання шляхом заборони Чернігівській обласній організації політичної партії «Демократичний Альянс» та іншим суб'єктам під час проведення мирних масових зібрань встановлювати малі архітектурні форми, використовувати звуко- та кіно-відтворюючу апаратуру з 23 листопада 2013 року до 07 січня 2014 року на Красній площі міста Чернігова та прилеглих вулицях.

Також у висновку було зазначено, що суддя Заяць О.В. у деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру не зазначив відомостей про користування квартирою в місті Чернігові загальною площею 62,1 кв. м та квартиру, яка належить його дружині в місті Чернігові загальною площею 33, 9 кв. м.

У деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування суддя не вказав земельну ділянку в Кам'янець-Подільському районі Хмельницької області.

У поясненнях Заяць О.В. зазначив, що 21-23 листопада 2013 року на адресу Чернігівського міського голови надійшли повідомлення від Чернігівської обласної організації політичної партії «Демократичний Альянс» щодо проведення 22 листопада 2013 року з 16 години 00 хвилин - безстроково, 23 листопада 2013 року з 16 години 00 хвилин- безстроково та 24 листопада 2013 року з 12 години 00 хвилин до 15 години 00 хвилин на території скверу Попудренка мирної акції-мітингу «Євромайдан Чернігів».

Відповідно до листа Чернігівського міського суду відділу УМВС України в Чернігівській області від 23 листопада 2013 року № 526 на 23 листопада 2013 року вже було заплановано ряд заходів з нагоди вшанування пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років, у зв'язку з цим були можливі випадки конфліктних ситуацій між представниками різних політичних сил, які б могли призвести до грубих порушень громадського порядку. Міліція не змогла би гарантувати в повному обсязі безпеку громадян та безпеку громадського порядку в місці проведення заходу. Також, в листі було зазначено, що з грудня місяця 2013 року за ініціативи органів місцевого самоврядування у сквері Попудренка та на прилеглий території були заплановані організаційні заходи щодо проведення святкових заходів з нагоди «Дня збройних сил України», а також новорічних та різдвяних свят із залученням працівників комунальних

підприємств, техніки та великогабаритних транспортних засобів, про що було повідомлено міського голову для вжиття заходів, передбачених чинним законодавством.

23 листопада 2013 року Чернігівська міська рада звернулася до Чернігівського окружного адміністративного суду з позовною заявою до Чернігівської обласної організації політичної партії «Демократичний Альянс», у якій просила суд, з урахуванням про уточнення предмету позову, заборонити Чернігівській обласній організації політичної партії «Демократичний Альянс» та іншим суб'єктам (фізичним та юридичним особам, громадським об'єднанням та політичним партіям, в тому числі зі статусом юридичної особи) під час проведення мирних масових зібрань (пікетування, хода, демонстрація, мітинг, тощо) встановлювати малі архітектурні форми (намети, кіоски, навіси, у тому числі тимчасові та пересувні), використовувати звуко- та кіно-відтворюючу апаратуру з 23 листопада 2013 року до 07 січня 2014 року на Красній площі міста Чернігова, прилеглих вулицях Шевченка, Магістратської, Гетьмана Полуботка та проспекті Миру.

Постановою Чернігівського окружного адміністративного суду від 23 листопада 2013 року позов задоволено та заборонено Чернігівській обласній організації політичної партії «Демократичний Альянс» та іншим суб'єктам (фізичним та юридичним особам, громадським об'єднанням та політичним партіям, в тому числі зі статусом юридичної особи) під час проведення мирних масових зібрань (пікетування, хода, демонстрація, мітинг, тощо) встановлювати малі архітектурні форми (намети, кіоски, навіси, у тому числі тимчасові та пересувні), використовувати звуко- та кіно-відтворюючу апаратуру з 23 листопада 2013 року до 7 січня 2014 року на Красній площі міста Чернігова, прилеглих вулицях Шевченка, Магістратській, Гетьмана Полуботка та проспекті Миру.

Під час прийняття рішення судом було враховано лист Чернігівського міського відділу УМВС України в Чернігівській області від 23 листопада 2013 року № 526 та те, що повідомлення відповідача про проведення мирного зібрання не містить викладення чітких параметрів запланованого масового заходу в частині конкретного місця розташування мирного зібрання, орієнтовних меж території, потрібної для розміщення запланованої кількості учасників мирного зібрання, форм та методів гарантованого забезпечення заінтересованими особами громадського порядку тощо.

Ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 6 лютого 2014 року постанову Чернігівського окружного адміністративного суду від 23 листопада 2013 року залишено без змін.

Суд касаційної інстанції встановив, що, приймаючи рішення щодо обмеження у вигляді застосування певних форм, способів і засобів щодо Чернігівської обласної організації політичної партії «Демократичний Альянс» на Красній площі міста Чернігова, прилеглих до неї частинах вулиць Шевченка, Магістрацька, Гетьмана Полуботка та проспекті Миру, суди попередніх інстанцій, з урахуванням заявленого відповідачем місця проведення мирної акції, не перевірили, чи є обґрунтованими вимоги позивача відносно таких обмежень на зазначених територіях міста у відношенні до Чернігівської обласної організації політичної партії «Демократичний Альянс».

Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 23 березня 2016 року касаційну скаргу Чернігівської обласної організації політичної партії «Демократичний Альянс» задоволено частково, постанову Чернігівського окружного адміністративного суду від 23 листопада 2013 року та ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду від 6 лютого 2014 року скасовано, а справу направлено на новий розгляд до суду першої інстанції.

Під час нового розгляду зазначеної адміністративної справи позивач надав заяву про відмову від позовної заяви та просив закрити провадження у справі.

Ухвалою Чернігівського окружного адміністративного суду від 27 квітня 2016 року провадження у справі за позовом Чернігівської міської ради до Чернігівської обласної організації політичної партії «Демократичний Альянс» про заборону проведення масового заходу закрито.

До Тимчасової спеціальної комісії з перевірки суддів судів загальної юрисдикції 02 вересня 2014 року надійшла заява народного депутата України Продан О.П., 08 вересня 2014 року надійшла заява Середи М.Л., 11 грудня 2014 року - заява голови Чернігівської обласної організації політичної партії «Демократичний Альянс» Данькової К.О. про проведення перевірки стосовно судді Чернігівського окружного адміністративного суду Зайця О.В. відповідно до Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні». Для реалізації цього Закону була утворена Тимчасова спеціальна комісія з перевірки суддів загальної юрисдикції (далі – ТСК).

Відповідно до частини п'ятої статті 2 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» заяви, щодо яких ТСК не встигла прийняти рішення до закінчення своїх повноважень, передаються до Вищої ради юстиції для продовження їх розгляду за загальною процедурою.

Також, суддя зазначив, що при розгляді скарги Вищою радою правосуддя було досліджено матеріали попередньої перевірки, які свідчать що суддею Зайцем О.В. було порушено норми процесуального права при розгляді зазначеної справи, проте не було виявлено фактів, які б могли свідчити про грубу недбалість чи навмисне порушення закону вказаним суддею під час розгляду справи і прийняття рішення, та дійшла висновку про відсутність у діях судді ознак істотного дисциплінарного проступку, несумісного зі статусом судді, що є підставою для звільнення судді з посади.

Ухвалою Вищої ради правосуддя від 01 березня 2017 року було відмовлено у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Чернігівського окружного адміністративного суду Зайця Олександра Володимировича у зв'язку із закінченням строку для притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Виходячи з цього, Третьюю Дисциплінарною палатою Вищої ради правосуддя вже була надана правова оцінка його діям щодо винесення рішення від 23 листопада. 2013 року.

Стосовно відсутності в деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування за 2014 та 2015 роки інформації про користування квартирою площею 62,1 кв. м у місті Чернігові суддя Заяць О.В. зазначив таке.

Він з родиною дійсно проживає у зазначеній вище квартирі, яка на підставі договору купівлі-продажу належить його матері.

Указана інформація зазначалась суддею у позиції 2 (Місце проживання) декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування за 2014- 2015 роки. Надалі, після отримання роз'яснень щодо порядку заповнення декларацій Зайцем О.В. було подано уточнену декларацію за 2015 рік, у якій він вказав про користування квартирою в розділі III (Відомості про нерухоме майно) декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування з відміткою - користування.

Стосовно відсутності в деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування за 2012-2015 роки інформації про право спільної власності дружини судді на секцію в гуртожитку площею 33,9 кв. м у місті Кам'янець-Подільському пояснив таке.

У 2013 році Зайцем О.В. було укладено шлюб із Заяць (Тимчук) Л.М. Зі слів його дружини, їй належав лише автомобіль марки «Cherry QQ». Пізніше дружина дізналась, що з 16 листопада 2011 року її батьками була приватизована секція у гуртожитку, 1/3 частина якої була приватизована на неї. З метою усунення недоліків Зайцем О.В. було

подано уточнену декларацію особи, уповноваженої на виконання функції держави та місцевого самоврядування за 2015 рік із зазначенням відомостей про право спільної власності.

З 30 травня 2006 року згідно досьє судді Зайцю О.В. належать на праві приватної власності земельні ділянки площею 2 300 кв. м та 1 200 кв. м відповідно. Однак у деклараціях особи, уповноваженої на виконання функції держави та місцевого самоврядування за 2015-2017 роки, вказано лише земельну ділянку площею 2300 кв. м. із іншою датою набуття (15 червня 2006 року). Стосовно відсутності в деклараціях особи, уповноваженої на виконання функції держави та місцевого самоврядування за 2015-2017 роки, відомостей про земельну ділянку площею 1200 кв. м Заяць О.В. пояснив, що зазначена земельна ділянка була реалізована у 2011 році разом із садовим будинком, який на ній був розташований, що підтверджується договором купівлі-продажу від 06 травня 2011 року. Також пояснив, що договір оренди земельної ділянки площею 2 300 кв.м, укладений 30 червня 2006 року, був зареєстрований 15.06.2006 року. Відповідно до пункту 13 Прикінцевих положень договору він набуває чинності після його підписання сторонами та засвідчення факту державної реєстрації в книзі реєстрації договорів оренди землі. Саме з цих підстав зазначена інша дата набуття – 15 червня 2006 року.

На зазначене вище суддею були надані підтверджувальні документи.

Під час співбесіди було обговорено питання щодо наявності в судді Зайця О.В. акцій ПАТ «Подільський цемент».

Стосовно цього суддею були надані пояснення, з яких вбачається, що в нього перебували у власності іменні прості акції ПАТ «Подільський цемент» в кількості 16 штук. Номінальна вартість однієї акції становила 10 гривень 00 копійок, що підтверджується копією сертифікату акцій.

Від голови правління ПАТ «Подільський цемент» на адресу судді надійшла публічна безвідклична вимога про обов'язковий викуп акцій в міноритарних акціонерів відповідно до частини 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах».

Ціна викупу становить 25 (двадцять п'ять) грн 00 коп за одну акцію.

Також було повідомлено, що виплата грошових коштів за акції може відбуватись у всіх відділеннях банку АТ «Кредобанк».

Так, на виконання вищевказаної вимоги Заяць О.В. 06 травня 2019 року продав 16 іменних акцій ПАТ «Подільський цемент» на загальну суму 400,00 грн, що підтверджується копією квитанції на видачу готівки № 25484536 від 06 травня 2019 року.

В зв'язку з відчуження цінних паперів, Зайцем О.В. 16 травня 2019 року була подана уточнювальна декларація.

Комісією із суддею обговорено питання щодо показників за критеріями компетентності, професійної етики та доброчесності, які виникли під час дослідження суддівського досьє.

Таким чином, комісією у складі колеги всебічно і повно досліджено пояснення кандидата та дані, що містяться в суддівському досьє та копіях наданих документів, і визнано, що вони є переконливими та такими, що спростовують доводи Громадської ради доброчесності.

Дослідивши досьє судді, надані суддею пояснення та врахувавши результати співбесіди, під час якої вивчено питання про відповідність Зайця О.В. критеріям кваліфікаційного оцінювання, Комісія дійшла таких висновків.

За критеріями компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрав 382,25 бала.

Водночас за критерієм професійної компетентності Зайця О.В. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення. За критеріями особистої та соціальної компетентності Зайця О.В. оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 186 балів. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 180 балів. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Чернігівського окружного адміністративного суду Заяць О.В. набрав 748,25 бала, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Заслухавши доповідача, дослідивши інформацію, яка міститься в матеріалах досьє, надані усні та письмові пояснення судді та додані до них документи, Комісія не вбачає підстав для оцінювання судді за критеріями професійної етики та доброчесності у 0 балів та дійшла висновку про відповідність судді Чернігівського окружного адміністративного суду Зайця Олександра Володимировича займаній посаді.

Відповідно до підпункту 4.10.8 пункту 4.10 Регламенту за результатами співбесіди Комісія у складі колегії ухвалює рішення про підтвердження або непідтвердження здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді. Рішення про підтвердження здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді набирає чинності з дня ухвалення цього рішення в разі, якщо воно буде підтримане не менше ніж одинадцятьма членами Комісії згідно з абзацом другим частини першої статті 88 Закону.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Чернігівського окружного адміністративного суду Заяць Олександр Володимирович за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрав 748,25 бала.

Визнати суддю Чернігівського окружного адміністративного суду Зайця Олександра Володимировича таким, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності відповідно до абзацу третього підпункту 4.10.8 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України .

Головуючий

Ю.Г. Тітов

Члени Комісії:

А.О. Заріцька

М.І. Мішин